

[Statsministeren.]

også skulle gælde næste år, fordi man så i god tid kunne lægge køreplanerne bedre til rette. Det er i hvert fald af stor praktisk betydning.

Som sagt vil regeringen tage ganske roligt og afslappet på denne sag og på dens udfald. Efter denne dag kan vi bare slå fast, at vi — sommertid eller ikke-sommertid — går lysere tider i møde.

Melchior (CD):

Jeg finder anledning til at benytte dette lovforslags fremsættelse, hvor vi nu taler om, hvornår vi skal sove, og hvornår vi på anden måde skal virke, til at fremsætte et ønske om en fremtidig udvikling, som nok ikke kan tænkes iklædt lovsform, fordi den hører til på aftalemarkedet, men som i al sin enkelhed går ud på, at man skulle overveje, om man ikke skulle arbejde lidt færre timer om vinteren end om sommeren. „Vi er ikke skabte til højhed og blæst“, vi er ej heller skabt til mørke og slud, og jeg tror faktisk ikke, at vi menneskemyrer er skabt til at krybe ud af vore irgange om morgenen i mørke. Jeg tænker måske ikke mindst på skolebørn, men også på voksne, arbejdende mennesker, når jeg foreslår, at man måske kunne overveje ved kommende nedsættelser af arbejdstiden i samfundet i almindelighed at hente gevinsten ind dobbelt om vinteren og give afkald på yderligere gevinst om sommeren en tid lang, således at vi opnår at have flest mulige af vore aktive timer uden for hjemmets beskyttende vægge i døgnets lyse tid. Jeg tror, de fleste er mere oplagte til at arbejde 7-8-9 timer en sommerdag, end de er det i vinterhalvåret. Jeg kunne også tænke mig, at man måske indskrænker halvåret til 4 måneder, således at det, man i månederne november-februar inkl. tjente ind i arbejdstidsnedsættelse, gav man afkald på om sommeren.

Det er klart, at der er visse praktiske vanskeligheder forbundet dermed, men jeg vil gerne herfra have fremsat denne tanke, som jeg tror, lægevidenskaben i høj grad vil se på med sympati.

Glensgård (FP):

Det er jo altid nemmest at fremkomme med en bemærkning og så bede om, at ikke flere tager ordet.

Jeg skal sent glemme statsministerens korte besked til mig, da jeg havde min jomfrutale på 8 sekunder. Han sagde: kort, præcis og intet overflødigt. Mon så ikke en bemærkning fra statsministeren som: mest fornuftige, der er foretaget af fremskridts-partiet hidtil, er overflødigt?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om by- og landzoner [af Hans Bjerregaard m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 38) findes i tillæg A. sp. 627, fremsættelsen i tidenden sp. 492).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Miljøministeren (Holger Hansen):

Det er overraskende for mig, at nogen kan foreslå by- og landzonenloven ophævet. Zonenloven er jo grundlaget for planlægning i Danmark. Det er den lov, der skal sikre, at der ikke sker en ødelæggelse af det land, ikke alene vi, men også vore efterkommere, skal leve i. Kun gennem en god planlægningslovgivning kan vi bevare værdier og muligheder for næste generation og næste generation igen.

Konsekvenserne af en blot og bar ophævelse af loven forekommer mig i dag at være uoverskuelige og aldeles uacceptable. Man må erindre, at zonenloven, der kom til veje i 1969, ikke var en nydannelse, men en koordination af vor lovgivning, og at der ikke dermed skete en principiel ny regulering af byggeriet. Tværtimod kan det vel siges, at zonenloven betegnede en foreløbig afslutning på og en forenkling af en række bestemmelser, gennemført og udbygget i de seneste 20-30 år, som regulerede byggeriet i og anvendelsen af det åbne land.

[Miljøministeren.]

Zoneloven har samlet en række bestemmelser i én lov, hvis hovedsynspunkt er, at bymæssig bebyggelse og sommerhusbebyggelse kun bør finde sted, hvor det ved en planlægning er fastlagt, at det er hensigtsmæssigt. Zoneloven som sådan hindrer ikke bebyggelse, men kræver en forudgående planlægning, og kun hvor en sådan ikke er gennemført, er der tale om landzone, hvor der ikke uden tilladelse må bygges andet end landbrugsbyggeri og andet erhvervsbyggeri, der hører til i en landzone. Det er ikke hensigten at afskære al bebyggelse, det er derimod hensigten at give zonemyndighederne mulighed for i hvert enkelt tilfælde at vurdere, om den ønskede bebyggelse vil være i overensstemmelse med lovens formål.

Lad os prøve at forestille os, hvad der ville ske, hvis loven som foreslået blev ophævet. Det måtte da påregnes, at den bymæssige bebyggelse på en tilfældig måde ville spredes over det, der nu betegnes som landzone. Af mange grunde måtte dette forekomme uheldigt. I nærheden af alle store bysamfund måtte det forventes, at parcelhusene dukkede op spredt i landskabet; sommerhuse, feriecentre og hoteller ville blive anbragt spredt. Overalt i landet måtte givet forventes et kraftigt pres på de grønne områder, som hidtil har været friholdt. Det ville kort sagt ikke kunne hindres, at de naturværdier, der findes i det åbne land, efterhånden ville forsvinde.

Dernæst ville der blive tale om en urimelig økonomisk belastning af samfundet og den enkelte borger. Spredning af bebyggelsen ville således betyde, at de allerede eksisterende anlæg, veje, kloakker osv., ikke ville kunne udnyttes som forudsat, fordi mange af de boliger, der ellers ville blive bygget i byzone, ville blive bygget i landzone. Det ville betyde, at disse anlæg ville blive for uøkonomisk udnyttet. Det samme ville gælde skoler og andre offentlige institutioner. Samtidig ville stat og kommune blive tvunget til at investere i anlæg og institutioner over et større areal for at betjene den spredte bebyggelse. Og man kan vel dårligt forestille sig, at borgerne i fremtiden vil ønske sig ringere forsynet med offentlig service, end det nu er tilfældet. Det, den enkelte borger eventuelt ville opnå ved at købe en billig grund i landzone, ville i læng-

den blive til en betydeligt dyrere investering, både for ham og for andre. Miljølovens helt nødvendige krav til kloakering ville blive mere bekostelig og medføre større administration. Jeg er ikke i stand til at opgøre, hvor meget det betyder i penge, men i forhold til det ret beskedne beløb, nemlig mindre end 10 mill. kr., der vil kunne spares i det næste år til lovens administration, hvis den blev ophævet, vil jeg anslå, at samfundet vil tvinges til at investere milliardbeløb i uudnyttede anlæg med deraf følgende årlige renteudgifter.

Lovens administration har ofte været diskuteret her i tinget. Jeg har også selv rejst det tidligere, og jeg er ikke tilbøjelig til at mene, at loven i visse tilfælde kunne have været administreret mere smidigt. Jeg mener imidlertid, at man er nået et langt skridt med zonelovcirkulæret af 1973, som blev ønsket af det folketingsudvalg, der behandlede ændringen af zoneloven i 1972. Cirkulæret tilsigter en liberalisering af lovens administration, specielt med henblik på at støtte den lokale udvikling og erhvervsudøvelse, og samtidig understreges nødvendigheden af en forudgående planlægning.

Det har været hævdet, at zoneloven hindrer de mindre landsbyer i at gennemgå en nødvendig udvikling. Zoneloven kan dog ikke med rimelighed pålægges skylden for indvandringen fra land til by. Det er en udvikling, der har været i generationer. Men loven kan, som den er, når den administreres rimeligt liberalt, efter min opfattelse benyttes til at lede udviklingen menneskeligt og samfundsøkonomisk rigtigt — også over for de mindre bysamfund og landsby-samfund.

Jeg er tilhænger af nærdemokrati og hermed også af eksistensen af mindre bysamfund, ligesom jeg går ind for at modvirke skævheden i det danske land. Derfor er det min opfattelse, at udviklingen i Danmark må ske efter nøje planlægning. Jeg vil gerne tilføje, at jeg er klar over, at andre love, f. eks. naturfredningsloven, til en vis grad vil kunne varetage en del af zonelovens formål, men dette ville betyde en langt større investering i fredning, end tilfældet er i dag.

Hvad angår udvalgsbehandling, kan jeg henvise til, at problemerne om lovens admi-

[Miljøministeren.]

nistration jo har været behandlet i det udvalg, der gik forud for den nævnte lovændring i 1972.

Jeg kan altså ikke tiltræde, at lovforslaget gennemføres.

Orla Møller (S):

Et meget enkelt lovforslag behøver langt fra at have forenkende virkninger. Det er meget forenklet, det lovforslag, fremskridtspartiet her lægger frem, men det har yderst komplicerende virkninger, og jeg skal nøjes med at henholde mig til den tale, miljøministeren lige har holdt. Jeg er hjertens enig i denne, selv ned i detaljerne.

Et lovforslag som dette har man meget svært ved at tage alvorligt. Dets gennemførelse ville afstedkomme en omkostningsforøgelse ude omkring i samfundet. Det ville komme til at betyde, at vore landskabelige værdier gik tabt. Det ville give kaos rundt omkring i hele planlægningen. Det ville kort sagt være en lov, der afstedkom næsten uoprettelige skader.

Når dertil kommer, at den ville give al mulig anledning til at øge spekulatationen og også de gevinster, der følger dermed, så tror jeg, det må være tydeligt for forslagsstillerne, at dette lovforslag ikke i nogen måde vil være i stand til at finde den mindste smule imødekommenhed hos os. Vi anser det for at være helt ved siden af.

Brøndlund Nielsen (V):

Jeg er en lille smule overrasket over, at jeg allerede skal have ordet, for jeg havde jo ventet, at de få bemærkninger, som dette forslag er blevet ledsaget af, var blevet uddybet en lille smule her af ordføreren for forslagsstillerne, for vi kommer vel ikke uden om, at der her er tale om en kompliceret problemstilling.

Med den moderne tekniske udvikling kan vi på flere måder belaste vore omgivelser helt anderledes hårdt end tidligere, og det er særligt iøjnefaldende i Danmark, der er et lille og et tæt befolket land. For at klare disse problemer må vi have en planlægning, og ministeren har gjort rede for, hvordan land- og byzonenloven er selve grundlaget i en samling af denne lovgivning, som gennemføres i disse år.

Det er vel helt naturligt, når en sådan

samlet planlægningslovgivning skal sættes i gang, at der kan være problemer, og det kan der være med hensyn til, hvordan planlægningen skal foregå, og hvordan hele denne lovgivning skal administreres. For venstre må det være afgørende, at det er de mennesker, planlægningen berører, der først og fremmest har indflydelse på, hvordan den skal være. Og det er da også planlægningslovgivningens sigte, at det i vidt omfang er kommunerne, der har myndigheden på dette område. Der kan måske nok være grund til at minde om, nu hvor der forestår kommunevalg, at noget af det, der skal debatteres ude omkring, er, hvilke retningslinjer man mener der skal følges af de lokale myndigheder.

Jeg nævnte, at der har været problemer undervejs, men det er mit indtryk, at der nu er ved at blive fundet en fornuftig administration af land- og byzonenloven. Også retningslinjerne fra ministeriet er blevet tilpasset med et nyt cirkulære, som også tidligere er blevet nævnt herfra. Det blev fremkaldt efter gentagne spørgsmål her i tinget fra min partifælle hr. Karlskov Jensen.

For venstres vedkommende er det altså vigtigt, at beslutningerne er lagt ud lokalt, og som bekendt mener vi også, at det lokale samfund, det nære samfund, rummer særlige værdier. Heraf følger også vort syn på, hvordan land- og byzonenloven bør administreres. Det er kommunerne, der tager initiativet til udlægning af byzoner, men beslutningen skal godkendes af miljøministeren, og jeg vil da gerne her spørge ministeren, om ikke han vil stille sig positiv over for kommuner, der ønsker udlægning af byzoner.

I landzonen skal der efter loven være begrænsninger i byggeriet, men det må efter vor opfattelse ikke hindre udviklingen i de mindre samfund i landzonerne. I amterne arbejder man derfor med et begreb, man kalder „aftalezone“, det vil sige aftale om, hvor der kan bygges. Man har også principet om „udfyldende byggeri“, dvs. at byggeri tillades i sammenhæng med bestående bebyggelser. Dette er netop eksempler på, at man er ved at finde frem til en fornuftig administrationsform i praksis. Jeg håber også, at der vil være åbenhed over for udvikling på det forureningstekniske område, hvis det er forureningshensyn der i et givet

[Brøndlund Nielsen.]

tilfælde hindrer, at der må bygges et sted i landzonen, og ikke landskabshensyn.

For administrationens vedkommende er der tale om, at der er forskellige ordninger, der nu afløses af et samlet system. Derfor kan der måske nu være uhensigtsmæssige overlapninger, hvis alle hensyn skal tilgodeses i en sådan overgangsperiode. Vi må vel på længere sigt tilstræbe, hvad man kunne kalde et enstrenget planlægningsssystem. Det er således muligt, at fredningsplanudvalgenes arbejdsopgaver kan indarbejdes i en samlet administration, og jeg vil gerne spørge ministeren, om han ikke mener, at byudviklingsudvalgenes opgaver kan overgå til amterne, hvad der må være naturligt.

Jeg vil gerne nu, da loven er til drøftelse, nævne, at der er et andet problem i forbindelse med den. Dens gennemførelse rejste jo meget betydelige erstatningsproblemer, og de burde vel nok have været løst noget før, men jeg vil gerne udtrykke tilfredshed med, at miljøminister Holger Hansen har taget fat på at få løst dette spørgsmål.

Fra venstres side må vi afvise det fremsatte lovforslag, og jeg vil gerne igen sige, at det er vist ikke praksis herinde, at vi overhovedet ikke får mere begrundelse for et forslag, der fremsættes. Jeg vil gerne sige, at vi har tillid til, at amter, kommuner og miljøministerium vil sikre en planlægning i kontakt med befolkningen.

Svend Haugaard (RV):

Mine bemærkninger før om lovforslag, der burde trækkes tilbage, omfatter også dette forslag.

Det er naturligvis helt i sin orden, at man diskuterer, om by- og landzonenloven i alle henseender virker efter sin hensigt. Det radikale venstre har flere gange ved debatter her i folketinget påvist, at der var ting i administrationen, der ikke var hensigtsmæssige. Vi har fået ændringer. Vi er afgjort tilhænger af, at der sker en rimelig tilvækst også i de egentlige landsbyområder. Vi kan yderligere ønske os et større lokalt ansvar i beslutningerne. Vi hørte, at miljøministeren bebuder forslag her i løbet af foråret, og det er vi tilfreds med. Der kan være enkelte andre småændringer, men blot at ophæve loven uden at sætte andet i stedet kan kun tages alvorligt af den, der er ligeglad med

naturbeskyttelse, ligeglad med, om der sker en fuldstændig tilfældig bebyggelse i landzoner, ligeglad med alt, hvad der hedder planlægning i landzoner, men til gengæld stærkt interesseret i at få frit spil for spekulationsinteresser.

Der er meget med advokat- og ejendoms-mæglerinteresser i dette forslag. Man mærker hensigten og bliver forstemt.

Det radikale venstre tager ikke dette forslag alvorligt, og hvis man fortsat fra partiets side kommer med så bastante, forenkede og efter min mening uansvarlige forslag, er det svært at tage det parti alvorligt, som fremsætter forslagen.

Hans Toft (KF):

Da folketinget i fjor behandlede og vedtog loven om den overordnede planlægning, loven om lands- og regionplanlægning, var det en betingelse for den konservative folketingsgruppes medvirken, at denne lov blev fulgt op af en forenkling af den kommunale og amtskommunale detailplanlægning, og at denne næste etape af planlægningsforenklingen blev forelagt folketinget i god tid inden lands- og regionslovens ikrafttræden.

Vi er klar over, at valget kan have forsinket arbejdet med denne lovgivning, men går på den anden side ud fra, at også det nuværende regeringsparti vil vedstå sit ansvar, således at folketinget inden denne samlingsudløb kan komme i gang med forenklingen af det, der af mange, og man kan måske fristes til at sige med rette, betragtes som et planlægningsvirvar. De alt for mange planlægningslove, der overlapper hinanden, har medført såvel dobbelt som tredobbelt administration, en uklar kompetencefordeling, der er for kostbar såvel økonomisk som personalemæssigt, og som ikke er i samklang med kommunalreformens idé om decentralisering.

Vi fik i fjor i folketingets udvalg om fysisk planlægning et samlet katalog over samtlige planlægningslove, der findes i øjeblikket. Jeg synes, dette viser, at der kan og skal ske en forenkling, og at det er påkrævet, at den sker hurtigt.

Vi kan ikke følge forslagsstillernes ønske om en fuldstændig ophævelse af by- og landzonenloven, ganske enkelt fordi det efter den konservative folketingsgruppes opfattelse vil give en fuldstændig planløshed. Hvis fol-

[Hans Toff.]

ketingets flertal følger forslaget, vil der med ganske få begrænsninger være åbnet for bebyggelse hvor som helst og med hvad som helst med deraf følgende skamfering af landskabet, og tillige hermed spild af økonomiske ressourcer til den service, der nødvendigvis skal knyttes til enhver bebyggelse, f. eks. i form af veje og kloakanlæg m. v.

Vi vil gå imod en ophævelse af loven, men vi vil gerne under udvalgsarbejdet være med til at overveje, om der i øjeblikket er tale om en for restriktiv fortolkning af loven i landzoneområderne. En udvidet adgang til bebyggelse i disse områder kunne måske være rimelig, ikke mindst på baggrund af den debat, der især i de seneste år har fundet sted omkring landsbysamfundene og de små øers overlevelsesmuligheder.

Må jeg så til allersidst gøre den bemærkning til fremskridtspartiet, som har gjort sig til talsmand for lavere skatter, at hvis man gennemfører det foreliggende lovforslag, vil man altså stå i den situation, at de offentlige investeringer, der finder sted til veje, til kloakanlæg, udnyttes dårligere, og det samme vil være tilfældet med de eksisterende serviceorganer i den offentlige sektor, i kommunerne. Derfor kan dette forslag kun medføre øgede offentlige udgifter, ergo et øget skattetryk på borgerne, og derfor finder vi det ude af trit med de fornuftige synspunkter.

Iversen (CD):

Man skulle jo tro, at der var masser af tid her i folketinget, men da lovforslaget er fremsat, vil jeg gerne knytte et par bemærkninger til det.

Loven om by- og landzoner kan ikke undværes, den er en nødvendighed, men vi må sikre en rimelig og fornuftig udnyttelse af loven. Det drejer sig bl. a. om bevarelse af et dejligt og et sundt og et godt miljø, hvor mennesker lever sammen på en god måde. Dette må for alt i verden bevares, men loven trænger til justeringer, eller forbedringer om man vil. Administreret efter

sin bogstav foregår der aldeles urimelige ting.

Jeg talte med en mand i aftes, der fortalte, at han havde sit stuehus liggende i byzone, medens hans hønsehus ligger i landzone. Vinduerne i hønsehuset trænger til at blive udskiftet, men han har lige fået besked fra amtet om, at det må han ikke. Dette er egentlig lidt for galt, synes jeg nok; det er for stift administreret. Lad os se på loven i udvalget og få lavet hensigtsmæssige ændringer og så for øvrigt prøve på at få den administreret med fornuft og tolerance. Husene i disse landsbyer skal ikke være museer, de skal være til at leve i for mennesker.

Desværre er lovforslaget vel nok symptomatisk for fremskridtspartiet. Det siges ganske kort i bemærkningerne, at man ikke bør standse udviklingen i de små landsbysamfund, men at fjerne loven vil betyde, at det hele vil flyde. Det hjælper ikke, at man kaster alle bestemmelser væk, så kræfternes frie spil kan råde; det hjælper ikke bare at være negativ.

Vi ser her det ene paradeforslag efter det andet, hvorefter man vil fjerne alverdens ting, men hvad vil man sætte i stedet? Det får man ikke noget at vide om fra fremskridtspartiet. Jeg gade vide, hvornår de af fremskridtspartiets folketingsmedlemmer, der lader til at være fornuftige folk, melder sig til positivt, konstruktivt samarbejde. Lad det ske snart. Hold da op med alle disse negative paradeforslag! De tjener jo ikke andet formål end at tage folketingets tid.

Gert Petersen (SF):

Jeg synes, lovforslaget har haft en god virkning. Det har givet miljøministeren anledning til at komme med en aldeles udmærket redegørelse for baggrunden for by- og landzonenloven, for dens funktion og virkning og også for det arbejde, man videre har tænkt sig med hensyn til forbedringer af den. Det vil jeg godt sige tak for. Jeg er aldeles enig med det, som miljøministeren sagde.

[Gert Petersen.]

Hvorfor man i øvrigt har fremsat forslaget — det kan jo ikke være for at give miljøministeren anledning til at holde en god tale — kan man jo nok spørge sig selv om. Jeg gætter på, at det er ud fra en betragtning om, at jo vildere det kan blive, jo bedre er det, jo mere frit alting kan vokse og gro, krattet kan brede sig, junglen kan brede sig over landet, jo bedre vil det være for dem, der er stærke nok til det, for de skal såmænd nok klare sig, og så går det ud over alle de andre.

Sagen er nemlig den, at i et så kompliceret samfund som vores — og det gælder ikke bare specielt det danske, det gælder alle moderne industrisamfund — er det ganske enkelt en nødvendighed at have en planlægning. Det er en nødvendighed af hensyn til naturen og af hensyn til menneskene og deres samværsmuligheder, af hensyn til økonomien og udbygningen af hele samfundet. Giver man afkald på det, udvikler tingene sig alligevel, men så er det de stærkeste, som går af med sejren i den indbyrdes konkurrence, som kommer.

Det er naturligt, at i den overgangsperiode, hvori vi lever, rummer disse planlægningslove visse fejl til at begynde med. Man skal arbejde sig ind, de skal tilpasses. Jeg har ikke det mindste imod, at vi trimmer by- og landzoneloven én gang til — det gjorde vi sådan set også sidste år, og det kan vi da gøre igen, det kan for så vidt ikke gøres hyppigt nok — men at afskaffe den ville være at udlevere Danmark til jungleloven, og det er fuldkommen utænkeligt, at socialistisk folkeparti skulle gå med til noget sådant.

Jeg har den store fornøjelse at kunne konstatere, jeg kommer lidt sent her i tale-rækken, at det er åbenbart utænkeligt, at folketingets flertal går med til sådan noget. Det er jeg meget glad for at erfare.

Honoré (KrF):

Den ophævelse af by- og landzoneloven, som fremskridtspartiet har fremsat forslag om, kan kristeligt folkeparti ikke gå med til, men vi vil gerne medvirke til forbedringer af loven.

Vi ønsker at bevare og udbygge vore landsbysamfund ved en planlægning og ikke

blot ved en så restriktiv politik, som by- og landzoneloven lægger op til. Vi kan ikke bevare vore landsbyer som museumsgenstande, som storbyernes frustrerede mennesker kan rekreere sig i i deres fritid. Vores landsbysamfund er et organisk hele, som må kunne udvikle sig for overhovedet at overleve.

Det er efter min mening væsentligt at åbne større muligheder for byggeri i de nuværende landzoner for derved at gøre rekreative områder rekreative for så mange som muligt. Men jeg gentager, at vi ikke vil være med til en ophævelse af loven.

Fuglsang (DKP):

Jeg tager, i modsætning til, hvad hr. Orla Møller og hr. Svend Haugaard gjorde, faktisk dette lovforslag en lille smule alvorligt, nemlig ud fra det principielle grundlag og de synspunkter, som dette forslag er udtryk for.

Det bliver så ofte sagt, at fremskridtspartiet blot kritiserer, man får ikke noget at vide om, hvad det vil sætte i stedet. Jo, det fortæller netop et forslag som dette en lille smule om.

Fremskridtspartiets ordfører beklagede eller blot konstaterede forleden dag, at der her i tinget var manglende forståelse for fremskridtspartiets ideologi, men først ved forslaget om bopælspligtens ophævelse, dernæst ved dette forslag angående by- og landzoner, har i hvert fald jeg fået en lille forståelse af, hvad det er fremskridtspartiet vil, og hvem fremskridtspartiet mener skal betale.

Når man ser dette forslag, tænker på dets indhold og virkninger, er det i hvert fald svært at opfatte det, som hr. Glistrup for ikke så længe siden syntes at give udtryk for, at der her er tale om et arbejderparti. Dette forslags praktiske virkninger, hvis forslaget bliver gennemført, kan ikke, som det siges i de yderst kortfattede bemærkninger, give de mindre landsbysamfund mulighed for at udvikle sig eller rette skævheder og ændre det kunstige marked for bolig- og erhvervsbyggeri inde i byområderne. For mig at se er det, man ønsker ophævet, bestræbelserne for at skabe muligheder for en ganske nødvendig planlægning, nødvendig ikke mindst i vore dage på baggrund af de

[Fuglsang.]

hastigt voksende bysamfund og de problemer, der opstår i forbindelse med vore stor-kommuner.

Det, som forslaget fremmer, er først og fremmest den uhyggelige og skadelige spekulation, som kun kan gavne de få, som i forvejen lever højt på den samfundsmæssige udvikling, og det er ikke deres interesser, vi ønsker at varetage; derfor stemmer vi imod.

Flygaard (DR):

Et så unuanceret lovforslag kan vi ikke støtte. Vi synes faktisk, at det er tidsspilde at bruge folketingets tid til noget sådant.

Vi vil da ikke afvise, at der kan være bestemmelser, som skal ændres, fordi de måske er for restriktive, og at der også kan være andre forhold, man måske skulle se på. Men når man lægger det op som tilfældet er, så spærrer man efter vor opfattelse af for enhver form for en blot nogenlunde fornuftig forhandling. Vi synes, at det er fornuftigt at have en lov om by- og landzoner af hensyn til placering af industriområder, boligområder osv., hvilket også andre ordførere har været inde på. Efter vor opfattelse vil lovforslagets gennemførelse åbne yderligere for den spekulation i jord og fast ejendom, som vi i høj grad må vende os imod.

Jeg skal da bare slutte med en enkelt bemærkning: Herre, tilgiv dem, thi de vide ikke hvad de gøre!

Ordføreren for forslagsstillerne (*Hans Bjerregaard*) (FP):

Jeg blev meget overrasket, da hr. Bernhard Baunsgaard i tirsdags under udskrivningslovens tredje behandling sagde: nu har man tygget drøv længe nok på det lovforslag, lad os nu se at få det vedtaget. Jeg tænkte, at det dog var en besynderlig indstilling at have til det ansvarsfulde arbejde, der udføres i dette høje ting; men det er utvivlsomt den samme indstilling man har haft, da man vedtog loven om by- og landzoner. Denne lov har nemlig i bedste fald ingen betydning og i værste fald fuldstændig sat en stopper for enhver form for udvikling, alt efter hvordan man tolker loven. Det har man da også hørt her, og det blev man klar over i boligministeriet sidste år, og man udsendte så en brugsanvisning til loven i form af cirkulære nr. 87 af 25. april 1973,

formodentlig i håb om, at problemerne så var overstået. Det har man da også lov til at håbe, at de er; men det er de bare ikke.

Jeg kan trække nogle enkelte punkter fra lovens bestemmelser frem. Bl. a. står der i § 1:

„Denne lov har til formål . . . at bidrage til, at der til enhver tid forefindes et passende udbud af bygge- og byggemodnet jord.“

Det har gennem de sidste 4-5 år været så godt som umuligt at opdrive en såkaldt kommunalt udstykket byggegrund, og når der endelig har været enkelte til salg, har man oplevet, at købere har stået i kø i flere døgn for at få en billig kommungrund, ja man har også oplevet, at der har været foretaget lodtrækning blandt køberne. Det er muligt, jeg har misforstået det, men jeg har altid troet, at kommunerne skulle administrere og ikke drive lotterivirksomhed.

Problemet havde ikke været så stort, hvis man ikke havde haft loven om tilbudspligt, men denne lov om tilbudspligt gør, at private, der ønsker at udstykke byggegrunde og eventuelt selv bebygge disse grunde, er tvunget til at give en pris for råjorden, der ligger væsentligt over det almindelige prisniveau for at være sikker på, at kommunen ikke overtager jorden og først udstykker grundene i små portioner engang ad åre. Dette er med til at bringe priserne på privat udstykkede byggegrunde op i et fuldstændig urimeligt niveau.

I lovens § 4 foreskrives det, at der skal inddrages jord i byzone svarende til det anslåede behov for en 12 års periode. Jeg kan dertil sige, at i de kommuner, hvor behovet er rigtigt anslået, er problemet ikke stort, hvorimod de kommuner, der har anslået behovet for småt, nu må i gang med at søge boligministeriet om dispensation for at ændre zonerne, og dette er en tidkrævende opgave.

Endnu værre er de mindre landsbysamfund stillet efter kommunesammenlægningen i storkommunerne, idet der her kun sker en udvikling ét eller måske to steder i kommunen, og i den resterende del af kommunen sættes udviklingen i stå med hjemmel i loven om by- og landzoner. Her sker det, at i løbet af få år er der så få skolesøgende børn, at skolen nedlægges, idet man uden hensyn til børnene påstår, at det er for dyrt

[Hans Bjerregaard.]

at have en skole det pågældende sted. Sådan går det med det ene og med det andet, og til sidst er landsbysamfundet døende, men på det tidspunkt kan man jo altid sige, at det kun drejer sig om nogle gamle mennesker i en afkrog af landet, og at man ikke kan planlægge af hensyn til dem alene.

Lovens kapitel 4 kan vist uden overdrielse kaldes for et mørkt kapitel. Det ser ud som om man for første gang under de senere års mange indgreb i ejendomsretten har erkendt, at der i grundlovens § 73 findes nogle bestemmelser, som man bør tage hensyn til. Man har derfor erkendt, at by- og landzonenloven var et så stort indgreb i ejendomsretten, at man lige så godt først som sidst kunne udbetale erstatning til dem, der blev berørt af loven, og man fastsatte en tidsfrist for sådanne erstatningskravs fremsættelse. Ved fristens udløb, dvs. udgangen af juni 1970, var der indkommet i alt 26.000 krav. En del af disse krav er nu bortfaldet, men tilbage er 16.000 krav, og jeg kan sige, at erstatningskravene fra ca. 11.000 af disse sager i alt udgør ca. 5,4 mia kr. Jeg kan ikke i finansloven finde et beløb afsat til at betale disse erstatninger. Jeg ved ikke, om det skyldes, at finanslovforslaget er udarbejdet af den gamle regering, eller om det måske er regeringens mening, at disse sager i alle tilfælde skal afgøres med et afslag, eller om man måske vil søge en ekstrabevilling på nogle få milliarder kroner. Uanset hvilken løsning regeringen vælger, har jeg en følelse af, at de implicerede parter er holdt for nar, og jeg synes ikke, en sådan fremgangsmåde er folketinget værdig.

Lad mig til miljøministeren sige, at det da er rigtigt, at der er rigelige muligheder for planlægning i zonenloven. Man behøver ikke have en speciel lov, der opererer med forskellige zonegrænser. Man har en zonenov, der foreskriver, hvordan og hvorledes man foretager planlægning af bymæssig bebyggelse, og spredt villa- og sommerhusbebyggelse kan sagtens styres igennem miljølovgivningen.

Om den besparelse man måske kan få på 10 mill. kr., miljøministeren fremhæver, kan jeg sige, at den bliver dog væsentlig større, hvis erstatningskravene vil falde bort i forbindelse med, at by- og landzonenloven ophæves.

Hr. Orla Møller var bange for, at man skulle få kaos i planlægningen. Så vidt jeg ved, kan man ikke få noget, man har i forvejen. Hr. Orla Møller talte også om, at der er mulighed for spekulation. Det kan jeg komme tilbage til i forbindelse med mit svar til hr. Svend Haugaard, som jo er indstillet på, at alle lovforslag skal tages tilbage.

Hr. Svend Haugaard påstod, at det i det lovforslag, der er fremsat her, så tydeligt var advokat- og ejendomsmæglerspekulationer, der lå til grund. Jeg kan dertil sige, at jeg tvivler på, at advokater og ejendomsmæglere og andet godtfolk har større muligheder for at spekulere og nogen sinde vil få større muligheder for at spekulere, end de muligheder vi har i øjeblikket, hvor vi for det første har en by- og landzonenov, hvor det blot drejer sig om at købe et stykke jord, der er rigtigt placeret og byde så meget, at kommunen ikke vil overtage det, og så bare ligge med det. Der sker ingenting ved, at vi sætter et par millioner kroner på højkant, for jorden stiger hurtigere, end renterne bliver skrevet på.

Yderligere har vi jo noget, der nu hedder en begrænsning af prioriteringen. Her ligger også store muligheder for en ret høj fortjeneste, og vi er jo nu endelig blevet så heldige, at den gamle regering har fået gennemført en begrænsning i antallet af de byggetilladelser, der bliver udstedt. Det vil med andre ord sige, at vi, der har været så fremsynede at sørge for at have en håndfuld byggetilladelser liggende, nu har en fortjeneste på mellem 25.000 og 50.000 kr. på hver byggetilladelse; det er netop prisen på en byggetilladelse i dag. Det er dér, mulighederne for spekulation ligger.

Hr. Iversen efterlyste konstruktive forslag. Jeg kan sige, at det, vi arbejder på i øjeblikket, netop er at fremkomme med konstruktive forslag, men hr. Iversen er måske bange for ikke at være her til den tid, vi får dem gennemført.

Lad mig til allersidst sige, at det havde undret mig meget, hvis dette forslag havde fået en velvillig behandling. Man må jo tage i betragtning, hvem der har fremsat lovforslaget, men lad mig samtidig erindre om et gammelt ord, der siger, at man skal kende de ringe mennesker på, at de forsøger at holde deres efterfølgere nede.

Miljøministeren (Holger Hansen):

Jeg skal søge at besvare de spørgsmål, der er blevet stillet til mig, men inden jeg gør det, vil jeg godt sige til ordføreren for forslagsstillerne, at jeg jo her i spørgetiden for en halv snes dage siden gav en kort redegørelse for, hvorledes det ligger med disse erstatningssager, og vil for så vidt henvisе dertil.

Hr. Hans Bjerregaard stillede det spørgsmål, om der i finanslovsforslaget var afsat penge til de eventuelle erstatninger, som skulle flyde af de taksationsforretninger, der nu finder sted. Dertil vil jeg sige, at der konkret er afsat et nærmest symbolsk beløb, men at der jo i finanslovens reservebeløb vil være penge til at honorere de erstatninger, som måtte falde, og i det omfang, dette ikke måtte være tilfældet, må de naturligvis søges på et andet og senere tidspunkt.

Jeg vil så gerne fremsætte nogle enkelte bemærkninger til hr. Brøndlund Nielsen vedrørende udlæg af byzone. Det korresponderer også med hr. Honorés udtalelser om landsbyens muligheder, og det samme var hr. Svend Haugaard og hr. Hans Toft inde på.

Jeg vil gerne sige, at jeg mener, at land- og byzonelovens administration i dens første år over for kommunernes ønsker om udlæg af byzone var for streng, men at det er mit indtryk, at der i det sidste års tid har været ført en noget lempeligere kurs. Det er i hvert fald min agt ved administrationen af land- og byzoneloven at tage meget vide hensyn til kommuner, der ønsker byzone udlagt også i landsbyområder eller i andre områder, men under forudsætning af to ting: for det første at der findes et serviceniveau eller kan bevares et offentligt serviceniveau, først og fremmest skole, men også på den anden måde, og for det andet naturligvis under forudsætning af, at en udvikling finder sted planlagt, altså med den nødvendige kloakering og det, som hører sammen med en samlet bebyggelse i vore dage.

Hr. Brøndlund Nielsen var inde på de aftalezoner eller aftaleområder, som man mellem kommuner og amter har snakket sig til rette om, og jeg synes da, det er udmærket, at sådant kan klares lokalt. Land- og byzoneloven er i virkeligheden en decentral lovgivning, hvor hovedvægten med hensyn til indflydelse ligger lokalt, dels hos kommu-

ner, dels hos regionale myndigheder, amtsråd eller byudviklingsudvalg. Det er nemlig meningen med denne lovgivning, at den skal administreres ud fra de forudsætninger, der eksisterer på det sted, hvor man nu befinder sig i det danske land.

Denne decentrale planlægningslovgivning vil vi nu fortsætte med her i foråret, idet regeringen i sin åbningserklæring har givet udtryk for at ville fremlægge anden etape af planlovreformen i dette forår. Jeg har brugt udtrykket „til oversomring“, altså sådan at forstå, at forslaget først fremsættes her i folketinget og måske kommer til debat her, men også under alle omstændigheder til en offentlig debat sommeren igennem.

Det er rigtigt, som hr. Hans Toft redegjorde for, at vi under behandlingen af lands- og regionsplanloven sidste forår presede den tidligere boligminister for at få lovforslagene frem. Det er også korrekt, at de forsinkelser, der har været med forberedelsen, har medført, at dette ikke kan lade sig gøre, selv med den allerbedste vilje, før — som jeg har redegjort for det — til foråret. Det er vor plan nu at søge en afklaring netop af byudviklingsudvalgets stilling i forhold til amtsrådene, men jeg kan ikke i dette øjeblik afsløre noget om, hvad oplægget bliver, dertil er vi endnu på et forberedende stade.

Det samme gælder for så vidt fredningsplanudvalgets stilling i fremtiden. Statsministeren har i åbningserklæringen sagt, at vi ville overveje, hvorledes dette kunne indpasses, og hvorledes dette fremtidige arbejde skulle passes ind i den almindelige planlægningsprocedure, og disse overvejelser er begribeligvis ikke færdiggjort, men jeg håber at kunne delagtiggøre folketinget i vore synspunkter også på dette område inden sommerferien.

Så har jeg kun én bemærkning til slut, og det er, at denne ændring — ikke af land- og byzoneloven, for jeg mener i virkeligheden, at dens udformning giver mulighed for den rigtige administration — af lovgivningen for så vidt angår den kommunale og amtskommunale planlægning, skal have to hovedretningslinjer. Den ene skal være forenkling, og den anden skal være decentralisering af indflydelsen, altså et forsøg på at lægge indflydelsen ud til de mennesker, sagerne vedkommer. Det er ud fra disse retningslinjer,

[Miljøministeren.]

vi i øjeblikket i miljøministeriet arbejder med disse problemer.

Lad mig så gøre én bemærkning til, til hr. Hans Toft, der nævnte de små øers problemer. Jeg tror, at det er meget vigtigt, at vi netop på dette område administrerer land- og byzoneloven liberalt. Jeg tror, at det vil være muligt at hjælpe de ganske særlige områder, som de små øer jo er, ved en mere liberal administration af land- og byzoneloven end i øvrigt for det, vi kalder det åbne land, fordi der på disse øer er ganske særlige problemer. Her er også ting, som ikke er afklaret. Der er lige kommet en øbetænkning, som er gået til planlægningsudvalget og andre instanser i folketinget, og vi overvejer naturligvis, hvilke skridt der måtte være at tage på baggrund af denne betænkning. Men det er i hvert fald min opfattelse, at det vil være muligt at hjælpe ved en liberal administration af land- og byzonelovens bestemmelser, og specielt i disse øområder.

(Kort bemærkning).

Hans Toft (KF):

Ethvert parti har selvfølgelig ret til at gå ind for planløshed i stedet for planlægning. Jeg påpegede én af de konsekvenser, som jeg mente, det måtte få, hvis man gennemførte de pågældende lovforslag, nemlig en forøgelse af det offentlige udgifter på grund af øgede udgifter til veje, øgede udgifter til kloakering og en mindre hensigtsmæssig udnyttelse af de allerede eksisterende anlæg. Jeg går ud fra, at hr. Hans Bjerregaard har valgt sætningen: „den, der tier, samtykker“. Det var også et svar, et klart svar, fra fremskridtspartiet, som viser dets dobbeltholdning.

Svend Haugaard (RV):

Det var nu ikke, fordi det var fremskridtspartiet, der havde fremsat forslaget, at jeg mente, det var dårligt. Uanset hvilket parti, der var kommet med det, ville jeg have betragtet det som meget dårligt, men jeg må indrømme, at der var nok ikke andre partier, der kunne være kommet med et så dårligt forslag.

Så synes jeg nok, at hr. Hans Bjerregaard overspillede det ganske kolossalt. Der er noget rigtigt i det, han sagde om, at der er for få byggegrunde, og det er ikke særlig

behageligt med udlodning og den slags ting, det føler vi vel alle. Men det er jo ikke først og fremmest by- og landzonelovens skyld, det skyldes andre forhold. Bl. a. utilstrækkelige midler til byggemodning og den slags ting spiller her ind, og der er intet som helst i vejen for, at man med den nuværende by- og landzonelov kan fremskaffe disse byggegrunde, hvis man ellers kan klare de andre nødvendige ting i denne forbindelse.

Det er jo rigtigt, at landsbyen er i meget store vanskeligheder, den har været det længe og er det stadig væk, men det er ikke specielt på grund af by- og landzoneloven. Der var vanskeligheder længe før vi fik by- og landzoneloven, især på grund af afvandring fra landbruget, men også på grund af stordrift, handel, industri, håndværk osv., og fordi det er svært at holde de almindelige trafikmidler i gang. Der kan blive en afvandring især af de gamle, fordi de ikke selv kører bil. Måske er lidt for restriktive sundhedskrav i en del tilfælde grunden, måske kan også undertiden lidt for restriktive vejkrav spille ind. Også det, at man efterhånden stiller større krav til skolen, har været medvirkende til, at det ikke har været muligt alle steder at opretholde en landsbyskole, hvad jeg beklager. Jeg tror, det er overordentlig væsentligt for landsbyen, at skolen kan opretholdes. Det er både kulturelt set og på anden vis et samlingspunkt for landsbyen, og landsbyen bliver ringere af at miste sin skole.

Der er andre ting, der kan spille ind her, f. eks. klassedeling osv.; det skal vi tage op i en helt anden forbindelse, men det er medvirkende til, at landsbyen er i vanskeligheder.

Jeg sagde, dengang by- og landzoneloven var for her til tredje behandling, at denne lov skal administreres stramt omkring de egentlige byudviklingsområder og i de egentlige naturskønne områder, men meget liberalt i de egentlige landzoner. Hvis man havde gjort det sidste — det første gjorde man — tror jeg, det havde været i orden, og så var der ikke kommet den kritik imod by- og landzoneloven, som vi nu har set. Men det har været en for stram administration. Man er på vej til efter nogle debatter, vi har haft her i folketinget, at administrere lempeligere, hvad jeg betragter som noget absolut nødvendigt og rigtigt. Jeg tror, vi kan komme videre ad den vej, og det er den vej,

[Svend Haugaard.]

vi skal gå fremfor at vedtage et så helt urimeligt forslag som det, vi her har set fra fremskridtspartiets side.

Iversen (CD):

Hr. Hans Bjerregaard sagde noget om, at man måtte tage i betragtning, hvem der havde fremsat lovforslaget, og dermed kunne jeg forstå, han mente, at de forslag, som fremskridtspartiet fremsatte, mødte en massiv modstand. Nej, sådan er det ikke. Det er ikke, fordi det er fremskridtspartiets forslag, for ethvert medlem, der er valgt — det burde hr. Hans Bjerregaard vide — sidder her med samme rettigheder, samme ansvar og med samme pligt.

Der lå en vis insinuation i det, som jeg ikke rigtig kan lide, men når man bare vil afskaffe f. eks. indkomstskatten og Danmarks Statistik uden at sætte noget andet i stedet, ja, så er vi lidt langt ude, synes jeg nok.

Men her er der så noget, der måske kunne tyde på, at man lever op til sit ansvar med hensyn til det, man har lovet vælgerne, og da partiet altså har en formand, hr. Glistrup, der er cand. jur. med udmærkelse, så kender han sikkert Christian den Femtes Danske Lovs 5. bog, kapitel 1, 1. artikel, der lyder: „Enhver er pligtig at efterkomme, hvis han med mund, hånd og segl lovet og indgået haver“.

Buchart Petersen (S):

Når man i eftermiddag har lyttet til denne diskussion om by- og landzonenloven, undrer man sig noget. For vi ved jo alle, hvorfor den lov blev gennemført, og hvad gavn den skulle være til.

Vi er jo nogle stykker i dette folketing, som har siddet i kommunalråd i mange år og ved, hvad der skal til for at bringe miljø og trivsel på plads. Og når man så har fået forelagt et forslag som dette og har hørt de diskussioner, der har været, så undrer man sig såre.

Det glædede mig da i hvert fald, at forslagsstilleren, hr. Hans Bjerregaard fra fremskridtspartiet, sagde: læg I mærke til, hvor det kommer fra. Så må jeg jo spørge: ja, hvor kommer det fra? Er det folk, der har siddet i en kommunalbestyrelse i så og så mange år? Er det folk, der har jordforbin-

delsen i orden? Eller er det bare folk, der kommer herind, for at der pludselig skal ske noget voldsomt nyt: nu skal man have lov at udstykke, nu skal man simpelt hen ikke have nogen planlægning, ikke have trivsel derude? Det kan vist ikke være rigtigt.

Hvis man læser loven ordentligt, så er den jo nærmest fyldestgørende, for i småkommuner, som har en vis afrunding — som ude i min kommune, Tornved kommune, hvor vi kender mange af de problemer — har vi jo netop mulighed for, hvis man har en vis relation til det bysamfund, som findes i stor kommunen, stadig væk at købe byggegrunde.

Der skal imidlertid være rimelighed i gal-skaben. Det er jo os, der sidder derude og administrerer det hele, der skal sørge for de fælles vandværker, sørge for rensningsanlæggene og i det hele taget sørge for, at miljøet er i orden, og så kan det ikke nytte noget, at der kommer nogen her i denne sal og siger: ja, nu skal man have lov til det og det, og vi skal ophæve det og det. For det svarer jo ikke til virkeligheden. Vi kan jo ikke følge med derude. Vi har ikke penge til det, og vi kan da ikke bygge ude på marken, hvor der ikke findes noget af det, jeg har nævnt her, fælles vandværker osv. osv.

Derfor vil jeg sige: det er en kedelig diskussion, som sådan set er kommet ind i dette folketing, hvor man vil føre tiden tilbage til alles kamp mod alle. Det, det gælder om for os nu i dag — og det var jeg glad for, ministeren også var inde på — det er i og for sig at skabe en fremtid, som er virkelig til gavn for os, og det er miljø og trivsel, der skal sættes i højsædet.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Hans Bjerregaard*) (FP):

Det glædede mig meget at høre, at miljøministeren er indstillet på at søge erstatninger til de mennesker, hvis ejendomsret det er gået ud over ved, at by- og landzonenloven gennemførtes.

Når hr. Hans Toft er bange for, at vi påfører samfundet øgede udgifter ved at ophæve by- og landzonenloven, kan jeg da kun sige, at såfremt fremtidige bygherrer ikke ønsker at bygge i de områder, som kommuner eller som andre har udstykket — og hvor de kan bygge og har kloak og vej og har vand og lignende ting — men de ønsker

[Hans Bjerregaard.]

at bygge et andet sted, er det selvfølgelig deres egen opgave at sørge for og afholde omkostningerne ved at få bragt de forhold i stand, der bliver forlangt, for at de kan få lov til at opføre et hus og bo det pågældende sted. Det får de jo bl.a. rigelige penge til, når de nu får 60.000 kr. som skattefri bundgrænse.

Hr. Svend Haugaard talte om, at landsbyerne var i vanskeligheder, før by- og landzonenloven blev gennemført. Det er da meget muligt, men vi gør da i hvert fald ikke vanskelighederne mindre ved at indføre en by- og landzonenlov, som giver de mennesker, der ikke er interesseret i, at der sker en stor udvikling i én del af kommunen, men vil have det i en anden del af kommunen, mulighed for med hjemmel i by- og landzonenloven at sige: vi stopper udviklingen dér og flytter den et andet sted hen.

Nu så jeg jo i aviserne for nogle dage siden, at der skal ofres en del milliarder kroner på at få undersøgt miljøet ude i landsbyerne. Jeg vil regne med, at det er staten, der skal betale. Der er jo et godt gammelt ord, der siger: ham staten har jo penge nok.

Hr. Buchart Petersen talte om trivsel og miljø. Men trivsel og miljø er ikke noget, man fremskaffer ved at lave restriktioner. Trivsel og miljø er noget, de mennesker, der bor på stedet, selv skaffer.

Og når hr. Buchart Petersen taler om jordforbindelse og om, hvor de folk kommer fra, der har fremsat forslaget, må jeg sige: nu har der gået nogen herinde i så og så mange år, der ikke kan finde ud af det, men så kan jeg berolige hr. Buchart Petersen med at sige, at vi har den store fordel, at vi har jordforbindelsen, for vi har indtil for 2 måneder siden været vant til at slås med de her problemer hver eneste dag, og vi gør det endnu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter

jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for kulturelle anliggender, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om folkebiblioteker.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget:

Udtræder: Kaj Larsen

Ny stedf.: Gede

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for kulturelle anliggender (Nathalie Lind):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om folkebiblioteker.*

Lovforslaget er på så godt som alle afgørende punkter identisk med det lovforslag om folkebiblioteker, som under den forrige regering fremsattes her i tinget den 7. februar 1973. Dette lovforslag nåede i samlingen 1972-73 kun at komme til 1. behandling her i tinget og en derpå følgende behandling i kulturudvalget.

Den nuværende regering har fundet det ønskeligt og nødvendigt, at forslaget på ny fremsættes, men dog med visse mindre ændringer, ikke alene fordi en revision og en ajourføring af dette lovområde er påkrævet, således som det også har fundet udtryk i den gældende lovs bestemmelser om lovens revision, men også fordi en gennemførelse af lovforslaget må ses som et led i den nuværende og de seneste regeringers bestræbelser på at gennemføre ændringer i byrdefordelingen mellem stat og kommuner på dette og en række andre til dels beslægtede lovområder.

Som følge af lovforslagets i princippet uændrede karakter vil tingets behandling af det i samlingen 1972-73 fremsatte forslag til folkebibliotekslov i alt væsentligt kunne tages som udgangspunkt for den forestående behandling af forslaget. Det vil endvidere være muligt at tage hensyn til de mellem-liggende drøftelser i offentligheden om bibliotekslovforslaget, som jo har påkaldt en betydelig interesse såvel i fagkredse og kom-